

են, իւրեանց մի մեծ եպիսկոպոս մէթրոփօլիտ գնացեալ յորդորեալ է զի հնազանդիցին կայսերն, ասացեալ են նոքա. Որպէս այս ձևովս եկիր գնայ բարով, քեզ շնորհէնք: Եթէ այլ անգամ գաս այսու ձևով, զքեզ կախենք մինչ ի 7 տարուանիս հասնի, երբեմն ևս լուաք թէ զմի եպիսկոպոս իւրեանց մատնեալ են ի ձեռս տաճկաց: Վասն այսորիկ ի կողմանէ կայսերն ելեալ է հրաման զի ի 7 ամաց ի վեր կոտորեսցեն զամենայն սպրտ տամբ ուլահան. այս գործս առնողքն, եօթն ութ Ռ. զօրք և գատանայք են, որք շրջին և առնեն:...

1739 Յունվարի 31
ի Պէլլրղատ

Պատրաստական ծառայ ամենայնի
Հայր Միքայէլ Վ. Սեբաստացի

92.

**Գերյարգեցելոյ Արքայ հօրդ մերոյ, տեսան տեսան Մխիթարայ
Աստուածաբանոչքեան վարդապետի**

. . . . զսպասաւորս ուղարկեցի մերձ ի ժամ ճաշուն, գնացեալ եկն, թէ ոչ գոյ զիր. նաև եբեր զհար լուր ինչ, թէ այս կէս զիշերուն յետ, լուեալ են թէ թուրք գան աւարել, գերել և հրձիգ զվարուչն. ութ հարիւրի չափ են եղեալ նոքա, այստի երկու հազարի չափ հեծե[ա]լ և հետևակ զիշերով գնացեալ ի դուրս, զի դարման կայցեն և ի մէջ առցեն զտաճիկսն. սոքա իմացեալ փախեալ են, և զօրք սոցին ի դէմ լոյս վերստին ի ներքս եկեալ են. և յայլմէ լուաք թէ ոչ ինչ գոյր, և սուտ էր, աստ ամենեքեան յերկրի են, զօրք սակաւք են, չորս հազար հազիւ, սոցա բանն և նշմարանք արշէլի է. բազում և զանազան զրոյցք կասկածանք գոն, թէ սուտ և թէ ճշմարիտք իցեն: . . . Աստ գոյ մի ալպանիացի լաթին եպիսկոպոս իստէֆէու նահանգին, տաճկի ուայէ, սա զնիշն առեալ տարին, փախեալ ընդ բազմաց ժողովրդոց իւրոց եկեալ է աստ, միքայէլ անուամբ, այր տառապեալ և ցաւագնեալ սրտիւ վասն արարմանց սոցին այսպէս դիպեցելոց: Բնակի ի վանս Ֆուանչիսկանաց, լաւ գիտէ զլեզու տաճկի, զտալիան և զլաթին և զայլս լեզուգ: Երիտասարդ հասակի, վեց ամիս է, սա է խոտովանահայրն իմ: . . . Հերու ի մեծ պահուցն ճուպիլէօ և թափուրք վասն պատերազմի եղեն, այս ամ ոչինչ: Զշարժէ որ յառաջ գրեցի, յետ նորա այլ մի անգամ ևս հանդիպեցաւ, և այլ ոչ տեսաք. այժմ արտաքին շարժն տաճկին երեկ, ի սէմէնար եկեալ ասեն տաճիկք: Այն սօղրամաճին որ գնաց ընտանեօքն ի նիշ, ընդ որոյ և այլք բազումք էին, զնա և զայլս զոմանս կախեալ, զոմանս ի ցիցն հարեալ զոմանս սպանեալ, փաշան տեղոյն, և զգաւակոն, զկանայոն, մերթ լուաք թէ թուրքացուցեալ են, և մերթ թէ գերի արարեալք են: . . .

1739 մարտի 7, յօր տօնի
սրբոյն թօմայի ազուի նացույ
ի շաբաթու քառասուն մանկանց
ի Պէլլրղատ

Գերյարգութեան քուս
Պատրաստական ծառայ ամենայնի
Հայր Միքայէլ Վ. Սեբաստացի

93.

**Գերյարգեցելոյ Արքայ հօրդ մերոյ, տեսան տեսան Մխիթարայ
Աստուածաբանոչքեան վարդապետի**

. . . . չուեին իմ աստի ևս քան զևս դժուարին և դժուարին է, զի բնաւք ճանապարհք փակեալք են վասն երկիրի մահուն. ի վիէննա ևս ասեն շոշորթն տեսանի, և ձայնն լսի: ի պոէշպուրկ, որ նաև Բօժուն կոչի, միոյ աւուր ճանապարհ հետի ի վիէ-

Մայր Դիւան